

ประวัติชีวิตของครูสอน วงษ์อง

นายเชาว์ การวิชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-740-2

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE LIFE HISTORY OF SORN WONG KHONG

Mr. CHAO KANWICHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Thai Music

Department of Thai Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

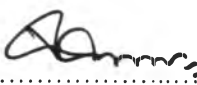
Academic Year 1999

ISBN 974-334-740-2

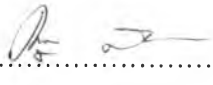
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ประวัติชีวิตของครูสอน วงษ์อง
โดย นายเชาว์ การวิชา
ภาควิชา ดุริยางคศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์นิกร จันทศร

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

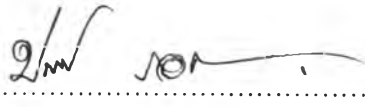

..... คณบดีศิลปกรรมศาสตร์
(อาจารย์จรรยาณง แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร สำโรงทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์นิกร จันทศร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)

เชาว์ การวิชา : ประวัติชีวิตของครูสอน วงษ์ทอง. (THE LIFE HISTORY OF
SORN WONG KHONG) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี,
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์นิกร จันทศร, 133 หน้า. ISBN 974-334-740-2

สำนักดนตรีเสนาะดุริยางค์ เป็นสำนักที่ใช้อบรมสั่งสอน วิชาการด้านดนตรีไทย โดยมีพระยา
เสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน) เป็นคณบดี นักดนตรีที่เป็นศิษย์ของสำนักนี้ มีฝีมือและความสามารถเป็นที่
ยอมรับในวงการดนตรีไทย

ครูสอน วงษ์ทอง เป็นศิษย์คนหนึ่งของสำนักดนตรีเสนาะดุริยางค์ ท่านได้รับการถ่ายทอดความรู้
ต่าง ๆ จนมีความสามารถเป็นเลิศ โดยเฉพาะด้านเครื่องเป่าพาทย์ ได้รับการยกย่องในวงการดนตรีไทยว่า มีความ
สามารถเป็นเลิศในการเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ จนได้รับพระราชทานนามสกุลว่า “วงษ์ทอง”

ในการทำวิจัยฉบับนี้ เพื่อทำการหาปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูสอน มีความเป็นเลิศด้านดนตรี โดย
ศึกษาจาก ประวัติชีวิตของครูสอน วงษ์ทอง ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และผลงานคีตนิพนธ์ทั้งของครูสอน
คือเพลงเดี่ยวดอกไม้น้ไทร 3 ชั้น และผลงานที่ได้รับถ่ายทอดจากพระยาเสนาะดุริยางค์ คือ เพลงเดี่ยวตะแบ 3 ชั้น

ผลการวิจัยพบว่า ครูสอน วงษ์ทอง มีความสมบูรณ์ทางการศึกษา ลักษณะนิสัย ครอบครั้ว ชีวิต
การทำงาน จึงทำให้ครูสอน ประสบความสำเร็จในการเป็นศิลปิน และเป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีไทย ผลงาน
การเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ของครูสอน นับว่ายอดเยี่ยมมาก มีลักษณะการดำเนินทำนองที่ยืดโค้งทำนองหลักควบคุม
อย่างสม่ำเสมอ ครูสอนมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ทำงานสูง จนทำให้ท่านถึงแก่ชีวิตในวงษ์ทอง

ประวัติชีวิตและผลงานของท่าน ได้สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงตนให้เป็นไปภายใต้กรอบของผู้ที่
มีจรรยาบรรณของศิลปินที่ดี และเป็นผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานชั้นสูงที่มีคุณค่าต่อวงการดนตรีไทย

ภาควิชา ..... ดุริยางค์ไทย
สาขาวิชา ..... ดุริยางค์ไทย
ปีการศึกษา 2542

ลายมือนิสิต .....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

3970469935 : MAJOR THAI MUSIC

KEY WORD : LIFE HISTORY

CHAO KANWICHA : THE LIFE HISTORY OF SORN WONG KHONG.

THESIS ADVISOR : PROF. PICHIT CHAISEREE, THESIS COADVISOR :

NIKORN JANTHASORN. 133 pp. ISBN 974-334-740-2

Sanoh Duriyang School was founded by Phraya Sanoh Duriyang (Cham Suntomwatin). It has been giving Thai music lessons to many students and widely well-known among Thai musicians.

Kru Sorn Wong Khong was one of the students of this school. He had been taught and trained until he became an outstanding musician especially in playing Piphat instruments. 'Wong Khong', his surname, was given by King Rama VI according to his great skill on Kong Wong Yai.

This research aimed to find out factors that made music teachers outstanding. It has focused on studying the life of Kru Sorn Wong Khong using Autobiographs method. Two songs were studied : one was Dog Mai Sai Sam Chan Solo which was composed by Kru Sorn himself, and the other was Tayae Sam Chan Solo which Kru Sorn had learned from Phraya Sanoh Duriyang.

It was found that Kru Sorn Wong Khong was perfect in music education, personality, family and working life. There were factors that enabled him to succeed as a great artist who was widely accepted among Thai musicians. In his Kong Wong Yai solo, he added some melody to the key notes which made his tune much distinguished. He has always put his great effort into his responsibilities. Finally, he died during his performance on Khong wong Yai.

His biography and his works expressed the beautiful way of life of a respectful and ethical artist who created distinguished and valuable works for Thai music circle.

ภาควิชา ..... ดริยางคศิลป์
สาขาวิชา..... ดริยางคไทย
ปีการศึกษา 2542

ลายมือนิติศ.....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความเมตตาอย่างยิ่งจากบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้ กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาตั้งแต่ต้น และช่วยชี้แนะแก้ไขทุกสิ่งแก่ผู้เขียน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี อาจารย์นิกร จันทสร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญกร สำโรงทอง ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน กรรมการสอบ

กราบขอบพระคุณ คุณแม่สายหยุด ปัญจะ คุณพรทิพย์ แก้วดี คุณชูเกียรติ วงษ์อ่อง ครูสำรวม ฤทธิธณ อาจารย์จิรัส อัจฉรงค์ อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี อาจารย์นิกร จันทสร ที่กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ข้ามคม พรประสิทธิ์ อาจารย์มิตธิศาล อื้อเพชรพงษ์ อาจารย์ธนพล ตีรชาติ คุณไพรัตน์ ศรีพลัง คุณปณิดา มโนมัย ที่ช่วยเหลือด้านต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และเนื่องจากทุนบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จึงขอขอบพระคุณสถาบันฯ มา ณ ที่นี้

หากประโยชน์อันใดจะเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขออุทิศส่วนกุศลทั้งหมดให้กับ ครูสอน วงษ์อ่อง และบูรพาจารย์ทางดุริยางค์ไทยทุกท่าน ที่ได้สร้างผลงานอันมีคุณค่า ทำให้อนุชนรุ่นหลังได้ทำการศึกษาสืบต่อกันมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 ประวัติสำนักดนตรีเสนาะดุริยางค์.....	8
2.1 ประวัติพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน).....	9
2.2 แผนผังสายดนตรีของพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน).....	16
2.3 ผลงานของครูช้อย สุนทรวาทีน และพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน).....	22
2.4 ผลงานของครูช้อย สุนทรวาทีน แต่งร่วมกับพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์).....	26
2.5 ผลงานของพระยาเสนาะดุริยางค์ (แช่ม สุนทรวาทีน).....	27
3 ประวัติชีวิตของครูสอน วงฆ้อง.....	29
3.1 ชีวิตวัยเยาว์.....	29
3.2 ที่อยู่อาศัย.....	31
3.3 ลักษณะและอุปนิสัย.....	32
3.4 ชีวิตสมรส.....	33
3.5 ชีวิตการทำงาน.....	34
3.6 ความสามารถ.....	37
3.7 ผลงาน.....	39
3.8 ลูกศิษย์.....	40
3.9 ลักษณะการถ่ายทอดความรู้.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.10 ช่วงสุดท้ายของชีวิต.....	42
3.11 บทสรุป.....	42
4 การวิเคราะห์ การเคี้ยวหม้องวงใหญ่ของครูสอน วงษ์ และผลงานที่ได้รับการถ่ายทอดจากพระยาเสนาะดุริยางค์ (แซม สุนทรวาทีน).....	45
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	111
รายการอ้างอิง.....	115
ภาคผนวก.....	117
ประวัติผู้เขียน.....	133